

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopije štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 40.

V Ptuj v nedeljo dne 2. oktobra 1910.

XI. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priloge in obsega skupno 10 strani. Poleg tega prinašamo 2 slike. Delujmo za list, da bode priloga redna!

Deželni zbor — razbit! Slovenski poslanci vrgli deželo v revščino! — Ljudstvo izdano in prodano.

Včeraj zvečer smo dobili iz Gradca telegram, da so se vsa pogajanja za delazmožnost razbila, da deželni zbor letos ne bode več sklican in da bode sploh bržkone razpuščen. Slovenski poslanci so torej v svoji trdovratnosti dosegli cilj. Pribiti je treba, da so poslanci vseh drugih strank vse naredili in da je tudi vlada pomagala, da bi se v deželnem zboru delalo. Krivi so torej edino slovenski poslanci, ki nosijo tudi vso odgovornost za ta svoj politični zločin. Kajti slovenski poslanci so hoteli izsiliti dovoljenje, da se štajerska dežela raztrga. In ker se jim to ni posrečilo, niso pustili da bi deželni zbor prišel do dela...

Grozne bodo posledice tega nepremišljene, silovitega postopanja zlasti za spodnještajersko slovensko ljudstvo. Dežela je brez sredstev, dolgovi se bodo nabirali, gospodarsko važnega dela se prav nič ne more izvršiti, podpore, brezobrestna posojila, regulacije Drave in Pečnice in vse drugo je splavalo po vodi...

Vbogo ljudstvo! Zdaj bodo šli ti slovenski poslanci za peč — spat. Zdaj so napravili, kar znajo in kmalu bomo na vseh krajih in koncih dežele pričeli čutiti posledice te „političke“. In marsikdo bode proklinjal tiste, katerim je protustavna politika več vredna nego gospodarsko delo za ljudstvo!

Velikanski polom na Koroškem.

22. septembra imela je klerikalna „central-kasa“ svoj občni zbor. Ker je voditelj te kase, monsignore Weiss, s pol milijona kmetškega denarja pobegnili, vodi jo zdaj slovenski „odrešenik“ monsignore Podgorc. Prvaški listi vedno trdijo, da slovenske posojilnice pri temu polomu niso udeležene. In vendar stoji bankrototni kasi zdaj slovenski vodja monsg. Podgorc na čelu, tisti Podgorc, ki ima svoj nos pri vsaki slovenski posojilnici in ki je tudi duša „S. Mira“. Erklaret mir... Na občnem zboru, h kateremu se niso upali nobeni poročevalcev pustiti, ker imajo preslabo vest, podal je monsignore Podgorc svoje poročilo. Temu poročilu posnemamo sledeče podatke, iz katerih bodo naši čitatelji vso brezvestnost farškega gospodarstva na Koroškem izpoznali:

„Central-kasa“ je zveza blagajniških društev in kmetijskih zadrug, ki je bila l. 1899 ustanovljena kot revizijski organ (!!) za od klerikalne stranke uresničene zadruge. Denarni promet vseh teh zadrug je znašal deset milijonov kron (brez prometa „central-kase“

same). To veliko gospodarsko podjetje je bilo vsled postopanja predsednika (Weissa) docela uničeno. Pravila so pustila predsedniku neomejeno ravnanje. Napake predsednika so bile pomanjkanje razumevanja življenja, otroški optimizem, velika prevzetnost. K temu prišel je še popolnoma nezmožni gospod iz Feldkirchena. Financiranje Kayserjevega podjetja napravil je najprej drugi zavod. Ko je ta zavod denar zateval, vzel je Weiss denarje „central-kase“, da bi Weiss prijatelja Kayserja rešil. Misli je pač, da so bila Kayserjeva podjetja res toliko vredna, kolikor so bila vknjižena. Ko se je izkazalo, da je to napačno, je bil polom splošno znan. Kayser je bil že dolgo nezmožen za plačila. „Central-kasa“ je imela še par stotisoč kron, dokler ni revizija promet ustavila. Zdaj tožijo na deželi vložniki, posojilnice tožijo pri „central-kasi“, in povsod grozi velika zmešnjava, veliko oškodovanje kmetov... Financijski položaj je danes takšen, da je okroglo 3 milijone kron vložnih; od teh jih ima jamstvo 2 milijona. Ali poleg zadrug se nahajajo še druga pasiva. Vknjiženje je tako slabo, da se ničesar ne ve o porabi denarjev (pokradeni so morda!) Tudi iz deponiranega denarja manjka okroglo 500.000!! Central-kasa je torej bržkone z 2 in pol milijona kron pasivna...

Tako približno je poročal Podgorc, torej slovenski politični duhovnik, ki je vodja „Mirove“ stranke na Koroškem. Gotovo je mož kolikor mogoče zakrival in ni vse povedal. Ali naši čitatelji si lahko mislijo, kako stoji stvar.

Klerikalni polom na Koroškem je eden največjih zločinov, kar jih pozna gospodarsko-politična zgodovina zadnjih desetletij. Tisoče kmetijskih družin, ki so naložile svoje prihranjene krajcarje po klerikalnih „posojilnicah“, je ta polom uničil. Klerikalci so vpili, da bodejo kmetski „rešili“, a spravili so ga na beraško palico...

Politični pregled.

Štajerski deželni zbor niti do dnevnega reda ni prišel. V prvi seji se je došle spise prečitale. Istotako v drugi seji. In tako se je to komedijo nadaljevalo.

Koroški deželni zbor nima razven orglarja Grafenauerja nobenih slovenskih poslancev. Vsled tega deluje tudi prav pridno v zmislu gospodarskih zahtev prebivalstva. Malo je deželnih zborov, ki bi toliko koristnega storili. Primanjkuje nam prostora, da bi posamezne točke razprav omenili.

Naši davki! Bivši češki minister Prašek bil je svoj čas brez vsacega premoženja. Zdaj pa vleče 16.000 K penzije na leto. Listi poročajo, da si je zdaj tudi veleposestva za 2 1/2 milijona nakupil. Politika je za gotove ljudi vendar dobri „kšeft“!

Nemški cesar obiskal je, kakor smo že poročali, na Dunaju našega cesarja. Pri sprejemu na dunajskem rotovžu je imel govor, v katerem je zlasti naglašal velepomembno zvestobo Nemčije do naše države. V hipu ne

varnosti se avstro-ogrška država vedno lahko na Nemčijo zanesa. To je zlasti zato pomembno, ker nas hočejo panslavistični hujskači odtujiti od mogočne Nemčije in nas izročiti željam slovanskega Balkana ter Rusije.

Belgijska kraljevska dvojica odpotuje 2. oktobra na Dunaj, da ostane tam par dni kot gost našega cesarja.

Naš cesar romal je te dni na božjo pot v Maria-Zell. V svojem govoru je tam zlasti pohvalil domačine, ker sprejemajo vse romarje brez razlike narodnosti. S temi besedami je cesar zlasti tiste narodnjaške hujskače udaril, proti katerim se tudi mi vedno borimo. Slovenski klerikalci n. pr. pozabijo vedno na svojo krščansko dolžnost, kadar se jim grè za njih narodnostno gonjo. To je obsojevanja vredno in to obsodbo smo tudi iz cesarjevega govora slišali.

Nemško-češka pogajanja so vendar tako daleč dovedla, da se je sklenil začetek nekakega sporazuma. Upati je, da se bode neznosni narodnostni boj, ki je sleherni gospodarsko delo v državni zbornici onemogočil, vendar-le končal ali pa vsaj na pametna pota spravil, kjer ne bode gospodarskemu napredku države škodoval. Slovenski poslanci seveda niti toliko pameti nimajo kakor češki.

Passivno rezistenco pričeli so zdaj železničarji v Bozni. Južni železničarji so jo že končali in so si baje mnogo pridobili. Deželna vlada v Bozni pa je železničarske organizacije razpuščala.

400 Rusov izgnala je oblast iz ostravsko-karvinskega revirja, ker so bili vedno pti pobojih in umorih udeleženi. Kaj pravijo „slovenski bratje“ k temu?

Pozor!

V nedeljo, dne 2. oktobra 1910 popoldne pred novim rotovžem (Florianiplatz) v Ptuj

● velika ljudska tombola. ●

== Dobitki so jako lepi in vredni. ==
Pridite vsi!

Dopisi.

Iz Celja. (Dr. Ambroschitsch proti Watzlaweck-Sanecku). Dne 13. septembra 1910. vršila se je pred c. k. okrajno sodnijo v Celju (sodnik dr. Stepischnegg) končna razprava o tožbi zaradi žaljenja časti, ki jo je sprožil g. dr. Otto Ambroschitsch proti nekemu Richardu Saneck, pravilno Watzlaweck, ki se imenuje „pisatelj“ in je znani prijateljček g. Avgusta Ajstrich ter turškega princa Ekkerem Bey Flora. Obtoženec se je v Stopperjevi gostilni v Celju izjavil, da je g. dr. Ambroschitsch rabil na napačno ime se glasečo prosto karto za vožnjo na južni železnici. Watzlaweck prečital je pobožnim poslušalcem tudi paragrafe, po katerih bi se (po njegovem mnenju) moral dr. Ambroschitsch kaznovati in je končno urbi et orbe

V vsaki hiši naj bodejo „Štajerčeve“ užigalice!

povedal, da je ta „slučaj“ že železniški vratar naznanil. Pri prvi razpravi (9. avgusta) zaslišani sta bili dve priči, ki sta te žalitvi priznali. Ko je obtoženec opazil, da se mu slabo godi, tekkel je v Stopperjevo krčmo in je popival s svojimi pričami. Ko se je popoldne razprava nadaljevala, sta bili obe priči popolnoma pijani. Sodnijski sluga g. S. Pratter je pozneje spričal, da je obtoženec s pričami popival. Vkljub temu se je obtoženec pri prvi razpravi prav predrzno vedel. Težje pa je zanj položaj pri drugi razpravi (13. sept.) postal. Uradniki južne železnice so namreč soglasno izpričali, da je g. dr. Ambroschitsch popolnoma pošteno in korektno postopal in da se vsled tega ne more od nobenega „švindelja“ z voznimi listki govoriti. Dve priči sta tudi znano dejstvo potrdili, da je g. dr. Ambroschitsch glavni urednik lista „Deutsche Wacht“. Zdaj je pričel obtoženec na vse strani zavijati. Ali pomagalo mu ni. Pričel se je izgovarjati na neki revolverski listič in na „Narodni dnevnik“. Vse to zamanj! Sodnik je moral tega čednega gospoda na 50 K globe in plačilo stroškov obsoditi. Seveda bo šel fant v luknjo. Zanj se tudi ne gré. Za njim stojijo Aistrichi in sploh razni nemški in slovenski hujšaki proti Celju. In ti so se z njim vred blamirali.

Celje. (Iz sodne dvorane). Dne 20. avgusta t. l. je prišel strojevodja v cinkarni, Viktor Konečnik, znani prvaški hujšak v večji družbi svojih somišljenikov v gostilno gospe Johanne Lassmann-ove v Gaberjih. Ti nenaproseni gostje, pred vsemi Viktor Konečnik, so začeli takoj obdelovati nadpaznika v cinkarni Vincenca Hölzl, da naj pri občinskih volitvah v celjski okolici voli s Slovenci, t. j. prvaškimi hujšaki. Akoravno si je gospod Hölzl tako nasilje šestokrat prepovedal, vendar ti prvaški sitneži niso odnehali. Od same jeze, da ni s svojim nasiljem ničesar opravil, izustil je konečno Viktor Konečnik grožnjo: „Ako bi Vi z Nemci zmagali, se bomo z revolverjem (samokresom) oborožili in Vas ustrelili. Nadalje je grozil z bojkotom Lassmannove gostilne. Ker je Vincenc Hölzl že takrat namignil, da bo šel nasilnega gospoda Konečnika tožiti, je preje vložil Konečnik obtožbo in je gospoda Vincenca Hölzla obdolžil, da je po krivem razširjeval grožnjo z revolverjem. Gospod Hölzl pa je vložil protitožbo. Pri obravnavi dne 19. septembra t. l. pa se je doglalo, da je Konečnik res izustil grožnjo, da bo Hölzl v slučaju, da Nemci pri volitvah zmagajo, ustrelil. Posledica vsega tega je bila, da je bil Hölzl oproščen, Konečnik pa obsojen v denarno globo v znesku 20 K in v povrnitev vseh stroškov. Upati je, da si bodo Konečnik in njegovi prenapeti pomagači zapomnili, da se nihče nima vtikati v stvari, ki ga prav nič ne brigajo.

Teharje. Nekaj opazk k občin-

skim volitvam v Teharjih). Kakor smo že v zadnji številki našega lista poročali, so pri volitvah v občini Teharje zmagali naši vrli in poštenu napredni možje v vseh treh volilnih razredih. Prenasilnim prvaškim dohtarjem, njih šribarjem in podrepnikom, ki so že skoraj mesec pred volitvami obletali celo Teharsko občino, nadlegovali naše volilce in jim vsiljevali same „šoštarje“ kot njih kandidate, se torej ni posrečilo niti v enem razredu, da potisnejo svoje kandidate v občinski odbor. Še leta 1906. so zmagali v drugem volilnem razredu, a pri teh volitvah so jo morali popolnoma klaverni in pobiti odkuriti tja, odkoder so nepoklicani prišli, da bi v naši občini delali zgago. Volilno gibanje se je že 3 tedne pred volitvami izdatno občutilo v Teharski občini. Na vsako nedeljo in na vsak praznik je sklicavala združena prvaška-klerikalna stranka volilne shode, da bi spravila vsaj nekaj volilcev v svoj tabor in jih ujela na farovski limanice; a naši vrli možje so jim pokazali hrbet, ker si ne dajo ničesar od prvaških hujšak-čev vsiljevati in ker so sami tako razsodni, da vedo kaj imajo storiti. Mladi mlečozobni kaplanček, ki je še le pred kratkim prišel v Teharje, in fajmošter Čemažar sta letala od hiše do hiše, navzgor in navzdol, a nikjer nista imela nika-kega uspeha; povsod so jima pokazali volilci vrata rekoč, da za nenasitno farovško stranko nimajo nič več grošev. Prvaškim dohtarjem pa so povedali, da se ne dajo od njih izsesavati in hujskati. Teharska občina ostane — in to si zapomnite razni prvaški dohtarji in farovski podrepniki — plemenita, t. j. napredna.

Od sv. Lovrenca slov. gor. Kakor vsako leto, tudi letos se je zbralo več Lovrenčanov, da se podajo na božjo pot na sv. gor. Pa kak da je že to od romarjev stara navada da obiščejo po poti vsako cerkev, prišli so tudi na dravskem polju od svetega Lovrenca; pa tukaj so imeli smolo, cerkev je bila zaklenjena ter niso mogli noter. Oh kak kisle obraze so zdaj delali romarji odhajajoč proč od cerkve posebno pa njihov voditelj ali vižar Franc Horvat, kateri je bil največji agitator v deželnoizborskih volitvah za tamšnjega župnika Ozmeča, kateri je celo početje dobro videl, ker je ravno skozi okno gledal. Gotovo si je Ozmeč mislil da gre kakšna „Štajercijanska“ procesija.

Ormož. V naše mesto pride odrešenik ljudstva, na katerega že 2000 let čakajo. Ta mož je trgovec iz Velike Nedelje in se piše Veselič. Ta človek nosi tri barve: rdečo, plavo in belo; „naroden“ je pa tako, da od same krščanske ljubezni na dan 3 Nemce požre. On se je učil sam ta sovraženi nemški jezik, ker ga potrebuje in ker brez tega danes ne more biti. Mož ima trgovino (eksport) s perutnino, jajci, putrom, gobe in vse to pošilja v nemške kraje Nemcem. Hujška pa proti Nemcem. Zdaj pa se bode pre-

selil v Ormož in bo trgovec, pa samo „naroden“ trgovec! Ako pride kak nemški kupec ali kaki „Štajercijanec“ k njemu, se mu bodo vrata pred nosom zaprla. Tako bodo tudi samo češki agenti tam kšeft delali. No to bo nekaj novega pri nas! Veselič ni ptič, on je pametna glava, ker ima tihega kompagnona in ta se piše Petovar. Eden ima pamet, ta drugi pa denar; to pa bo že fejest kšeft! Pošiljal bode blago tudi na Srbsko. Nemškim trgovcem pa je že dal besedo, da bodo ob 7. uri štacune zapirali, pa samo za eno noč, ker zmaga mora biti njegova! Vsi kupci morajo priti v črni obleki k njemu, drugače jih ne sprejme. To sem vam hotel razodeti, da se lahko vsaki po temu ravna.

Sv. Trojica Slov. gor. Mislili smo, da bode nekaj „Slov. Gospodar“ nehal psovati na tržane in požarno brambo. Pa kakor izgleda, mu to vrtenje v glavi ne bode odšlo. Ni nam je skoraj za odgovarjanje, pa ker bi si naši prijatelji znali misliti, da smo resnično taki krivci, si hočemo te pisatelje malo natančneje pogledati. Pripravi tedaj, dragi „Štajerc“, za prihodnjo številko nekaj prostora, da se bode resnica pokazala. (Radovoljno storimo to! Op. uredn.)

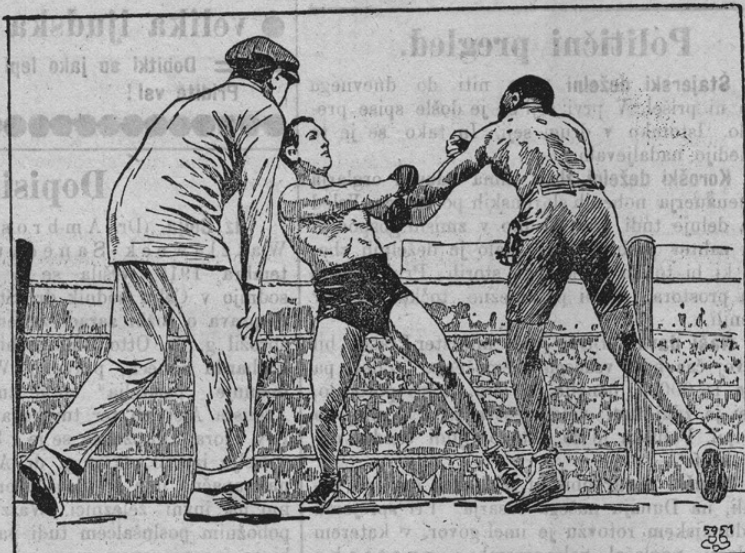
Slovenska Bistrica. „Slov. Gosp.“ in krivoprisežni župnik J. Sušnik. V Sl. G. od 22. sept. t. l. stoji dobesedno samo to-le: „Častiti gospod Janez Sušnik je rezigniral na župnijo Črešnjevec“. — Vse drugo je po farizejski zvijači, lepo prekrito in zatajeno, dasi tudi je že vsem znano! Slov. Gospodarju toraj ni zadosta, da velikansko vnebopijočo hudobijo „krive prisege“ župnikove, ter navrh še zapeljevanje dveh drugi oseb h „krivi prisegi“ zamolči! Kakor da bi bil duhovnik Sušnik kot angelj po nedolžnem pri sodnijah kaznovan ter ravnotako od milostivega škofa po nedolžnem odstavljen, ga (Sušnika) še prav častno povzdiguje in z besedami zagovarja: „Častiti gospod J. S. je na faro „rezigniral“, kakor da bi se ta krivoprisežnik celo proste volje bil fari Črešnjevec brez vse sile odpovedal, dočim je bil v resnici na „štiri mesece težke ječe“ obsojen, ter je le zaradi tega vsako župnijo za vselej in za „vedno zgubil“! — pa ne samo rezigniral (še odpovedal); to je grdo, predrzno zakrivanje, zvijača, kakoršne so le uredniki pri „Slov. Gosp.“ sposobni. Ta svetohlimba je podobna tatu, ki ga pri tatvini zasačijo, a on še vendar trdovratno naprej trdi, da je: nedolžen, nedolžen! Zanesljivo se bodo nekogi rednejši duhovniki nad svojim tovarišem Sušnikom jezili in se ga sramovali, le Slov. Gosp. ne, ker ta je brez vse sramote, on ima krokodilovo kožo. Vse hudobije, koje marsikateri duhovnik uganja — a koliko se jih pa niti ne izvê — kakor milijone goljufige pred nekaterimi leti na Češkem, a sedaj zopet na Koroškem, potem krive prisege, zato so že mnogi časniki večkrat pisali, da se duhovnikom ne sme več prisege zaupati! potem zapuščenje novorojenčkov itd., Slov. Gosp. trdovratno zamolči in nikdaj kaj ne omeni, ja celo zataji, zagovarja, konečno še take svinjarje „visoko časti“, kakor sedaj krivoprisežnega župnika. In ravno največji kričaji, grešniki med duhovniki, ki boljšim, mirmim nečast delajo, hočejo za največje pobožneže in svetnike imenovani biti in drugim ukazovati, kakor je bil Sušnik. Resnično je: hudoben duhovnik drugim vero usiljuje in zabičuje, a samjo — uničuje!!

Razbor pri Slov. Gradcu. Poroča se nam, da je pri nekem mlinu blizu Suhidola pretečeno soboto zvečer prišel neki hudobni smrkolin in je neki pošteni deklici vse rožice porezal ter popikal. Ako se ta hudobija izve, se bode sodnji naznanila. Naj bi se tako postopanje oistro kaznovalo. Klerikalna vzgoja je to! Vsak kmet naj ima svojo družino v redu! Tebničmar.

Iz Jesenic. Skrajna blamaža vsegavednega in vsegamočnega jeseniškega župnika Antona Škubica in njegovih podrepnikov se je te dni v celi nagoti pokazala. Večina tovarniških delavcev se bode še dobro spominjalo na zadnja shoda glede vprašanja slovenske ljudsko šole na Jesenicah, katera sta sklicala g. obč. svetovalec Pongratz in župnik Škubic. Škubic in njegovi pristaši so zahtevali mesto 5 razredno 8 razredno šolo! — To vprašanje je pobijal g. Pongratz, ter je hotel delavcem dokazati, da je ta zahteva ne samo neumna temveč tudi po šolskih postavah nedovoljena. Otrok, kateri 6

Tekmovalno boksanje.

Zlasti med Angležin Amerikanci je stara navada borbe s pestmi (boksanje). Pred kratkem se je vršila v Ameriki tekmovalna borba med najboljšima boksarjema sveta, od katerih je bil eden belec in drugi zamorec. Naša slika kaže to borbo, ki se je vršila v velikanskem gledišču. V borbi je zmagal zamorec. Amerikanci so pa v hudi jezi, da je bil eden od njih premagan, vpri-

Der Kampf um die Weltmeisterschaft im Boxen

zorili velikanske izgrede proti zamorcem, v katerih je bilo mnogo oseb ubitih. Zmagovalni

zamorec, ki je zdaj najboljši bokser sveta, dobil je več milijonov kron dobitka.

Zahtevajte v vseh trgovinah „Štajerčeve“ užigalice!

razredno šolo z dobrim uspehom dovrši in če je tudi samo šele 12 let pri iztopu star, ga ne more šolska oblast nič več primorati, da bi še nadalje obiskal 7. in 8. razred. Ker pa večinoma tovarniških delavcev komaj pričakuje, da otrok lahko iz šole izostane, bi se prav lahko pripetilo da bi 7. in 8. razred popolnoma prazen in neobiskan ostal. Kar se pa tiče posebne meščanske šole, je pa pripomnil g. Pongratz, da taka šola prav nič ne bi pomagala delavskemu stanu in bi bilo najbolje ako se prav novo ljudsko šolo na Jesenicah gradi, potem pa da se pravi za kako obrtno šolo, katere bi bila pa le blagoslov za delavstvo v takem industrijskem kraju kakor so ravno Jesenice. Vse to je župnika Škubica tako vjezilo da je na to javni ljudski shod sklical in tam v javnosti zaničeval g. tovarniškega uradnika Pongratza. Bahal se je, da ima že 8 razrednico v žepu, ja celo da mu je že dovolil to šolo grof Corinsky, dvorni svetnik Kaltenecker, baron Schwarz itd. — Seveda je bilo to vse laž! Nadalje je govoril in obljuboval delavcem, kaj da bodo otroci vse dosegli v tovarni, ter še celo pripomnil, da bode vsak, kateri bode 8 razrednico dovršil, lahko zastopal g. uradnika Pongratza-a! (Samo mašo ne bode mogel peti)!!! — Ljudstvo je že gradove na to zidalo in je bilo skrajno razburjeno nad g. Pongratz-om, ker jim je ta resnico povedal in ker nima navado ljudstvo slepariti in jim gradove obetati, katerih mu ni mogoče graditi!!! — Sedaj se je pa reč predručilo. Dne 14. t. m. je prišel na Jesenice deželni odbornik prof. Jarc iz Ljubljane in je držal konferenco s krajnim šolskim svetom in z občinskim zastopom (seveda se k tej ni vabilo g. obč. svetovalec Pongratz-a, ker bi bila blamaža še večja); g. klerikalec Jarc je farškim podrepanikom dokazal, da je vse to kar so dosedaj v šolskem vprašanju na Jesenicah delovali, bila ena velika oslarija. Rekel je napraviti čez vse dosedanje načrte prvič rudečo in drugič plavo črto! — Osemrazrednica nima za otroka prav nobenega promena, kakor smo že prej omenili, tudi nima za industrijski kraj kakor so Jesenice tudi nobenega pomena meščanske šola, ker bi mogel še nadaljine isti učenec v študij kakih gimnazij ali realki dovršiti, potem bi bil še zmogčen za kak boljši poklic. Razlagal jim je statistiko, da so na Kranjskem gimnazije in realke tako prepolnene, da vlada namerava še te šole reducirati ali saj novih nič več ustanoviti. Iz meščanske šole pa ostane deček trpin kakor je njegov oče! Edino bi bilo v blagor mladih delavcev da se na Jesenicah ustanovi obrtna šola (Gewerbeschule) v katerem oziru pa še on hoče z g. ravnateljem tovarne govoriti radi vpeljevanje raznih tovarni vstregajočih predmetov! To šolo bode pa potem ne samo občina temveč država in dežela izdrževala. Seveda se bode ta šola čisto neodvisno od nove ljudske šole gradila. Ljudska šola na Jesenicah pa ostane pet oziroma 6 razrednica! Stem se je naredilo Škubicovi komediji konec. Mož se je v svoji vsegomočnosti in vsegavednosti dvakrat v šolskem vprašanju grozno blamiral; I. radi prostora od železnice, katerega je imel že tudi v žepu, II. pa radi osmorožrednice. Ljudstvo naj samo sedaj sodi, ko je klerikalec klerikalca ubil. Pa tudi za Vas jeseniški šomaštri je to dober poper, ker vedno ministrirate župniku in ker smo Vam resnico v obraz povedali, ste nas začeli sovražiti! Inimicus Factus sum vobis veritatem dicens!

Iz Semic (na Kranjskem). Tu ekzistira list, imenuje se „Slovenski dom“, ki se bori za svojo ekzistenco, ki tiči do grla v vodi, a oteti ga pri najboljši volji ne morejo. Poznajo ga samo v Semicu, kjer ima baje 85 naročnikov, a drugod ga ne poznajo. Njegovi sodelovalci so različnih slojev, delavskega, trgovskega in učiteljskega stanu. Ta duševni proletarij srka svojo mladost iz „Slov. naroda“ in ta stokrat prežvečena godlja pride v „Slov. dom“, seveda ljudem v ponk. Navadno beremo v tem listu o napadih na nemško šolo v Wertschitz in tamonjšnega šolovodjo, dasiravno je ta šola popolnoma na nemški zemlji, med samimi Nemci. Ta čunja blati vsakega, ki ne trobi v njen rog, ki ni „Domov“ naročnik. „Agent Hribar, le-ta nam za župana naj bo“ se glasi geslo tega za-

kotnega lista. Proč z Nemci, katere bi dal Hribar vse podaviti, ko bi šlo po njegovem načrtu, proč z nemščino, katero je spravi ruski romar Hribar iz ljubljanskih tabel. A naš kmet, ki je hodil s trebuhom za hrupom po širni Ameriki, dobro pozna razloček med nemščino in slovenščino. S tem pa še ni rečeno, da zaničuje slovenščino, ako pravi nemški jezik je prvi, potem pridejo drugi jeziki in nazadnje slovenščina, s katero se pride, kakor jo je dobro pogodil tukajšnji kmet, do Kumpmatla. Zato se on za te kričaje še ne zmeni in pošilja svoje otroke v nemško šolo, dasiravno se mu iz druge strani grozi s kaznijo, kar je seveda velik „nonsens“. Bornirano pamet semičkih kulturonošcev karakterizira članek v eni zadnjih „Domovih“ števil, ki govori o slovenski trobojnici v nemški vasi Wertschitz. Ste pač, Šokci, ono osebo napačno instruirali, ker trobojnica ni slovenska ampak hrvatska. Mogoče pa sami svoje trobojnice ne poznate. — Dalje se očita nekemu nemškemu dijaku, da dela propagando zoper slov. šole. Zanimiva in smeja vredna je grožnja z vojaško oblastjo. Mogoče pustite „Dienstweg“ in greste osebno do vojnega ministra. — Nekemu korespondentu „Štajerca“ očitata, da nima slovenščine v oblasti, da njegovi članki niso za liste, ki so „salonfähig“ kakor „Slov. dom“, čegar urednik bi vrgel tak članek a priori v koš. Ti „Domov“ dopisun pa vedi, kar Ti Štajerc reče: Pusti politiko, katere ne razumeš, vzemi si slov. slovnico in predelaj natančno paragraf o rabi svojilnih zaimkov. Si tacuisses...

Professor dr. Ehrlich.

Ena najgroznejših bolezní človeštva je sifilitika. Huda je zlasti zaradi tega, ker se jo je smatralo za nevzdravljivo. Zdaj pa je iznajdel nemški zdravnik in učenjak profesor dr.

Ehrlich neko sredstvo, ki baje to grozno bolezen hitro ozdravi. Sredstvo se zdaj preskuša v bolnicah. Ako se dožene, da je res tako izborno, potem si je stekel profesor Ehrlich neveljivih zaslug za človeštvo.

Nemška šola v sv. Lenartu slov. gor.

(Izvirni dopis.)

Začetkoma oktobra pričanja se vpisavanje v nemško šolo v sv. Lenartu slov. gor., začetkoma septembra pa se vrši šolski začetek poduka. Kakor so lansko leto nekateri temni prvaški gospodje nesramno lagali, da je nemška šola „protestantovska“, tako hodijo tudi letos okoli in hujskajo z največjo brezobzirnostjo v celi okolici proti vstopu v nemško šolo. Zdaj ne pravijo več, da je šola „protestantovska“, ker jim to laž stariši ne verujejo; saj vedo vendar vsi, da se je v nemški šoli rimsko-katoliški verouk dajal. Nemški „Schulverein“ je moral tudi za vsako uro katehetu štet (6) kron plačati. Ali hujškači nastopajo zdaj z drugo lažjo. Tako lažje vedoma, da bodejo morale občine troške šolske zgradbe plačevati. Na ta način mislijo, da stariši ne bodejo otrok v nemško šolo pošiljali.

Vi stariši, ki hočete svojo deco v nemško šolo pošiljati, ne verujte tem prvaškim lažem, pokazite hujškačem vrata in povejte jim, da so navadni lažniki! Povejte tem postopačem, ki ni-

majo drugega opravka, nego da s svojimi alcohličnimi pogledi v našem domovju stariše nadlegujejo, — da plača slavbeno troško za nemško šolo v sv. Lenartu nemški „Schulverein“ na Dunaju in da ne bodejo vsolane občine niti vinarja za nemško šolo plačale.

Posiljajte, ljubi stariši, ki imate srce za svoje otroke, te v nemško šolo in ne pustite se zapeljavati od sleparjev, ki iz prozornih namerov proti nemški šoli hujskajo. Za nemško šolo ne bodejo občine prav nič plačevale in nemška šola ni „protestantovska“, marveč na nje podučuje rimsko-katoliški katehet, ki dobi 6 kron za uro...

Le v nemški šoli naučili se bodejo vaši otroci prepotrebne nemškega jezika. Vi, ljubi stariši, ne morete otrokom boljše „dote“ nego znanje nemščine dati. To edino jim bode v življenju koristilo.

Zakaj hujskajo nekateri temni gospodje proti nemški šoli? Ne zaradi tega, da ne bi občine troške plačevale. Kajti prvaški lažniki vedo prav dobro, da to ni resnica in da je nemški „Schulverein“ nemško šolo plačal. Ali prvaki hočejo, da bi kmet neumen ostal, da bi se pustil še nadalje za nos voditi in izkoriščati. Prvaški troti hočejo i zanaprej na troške kmetškega ljudstva brez dela dobro živeti. Čim manj izobražen je kmet, tem manj razume nemščine. In čim manj zna nemško brati in pisati, tem bolje se godi prvaškim dohtarskim izsalcem, ki pustijo kmeta tudi za 10 vinarjev zarubiti, kakor se je to v sv. Lenartu že zgodilo...

Ako hočete torej, dragi stariši, da se bode vašim nežnim otrokom v bodoče bolje godilo, potem ostanite zvesti svoji objubi in pošiljate svoje otroke v nemško šolo. Zdaj imate priložnost, da jim pomagate in da jih izobrazite. Še ob vašem grobu vam bodejo otroci hvaležni, da ste za njih izobrazbo in za pridobitev znanja nemščine skrbeli.

Vsi v nemško šolo!

Novice.

„Štajerčevi kmetijski koledar“ izšel bode i letos pravočasno in izborno. Že danes lahko trdimo, da bode vsebina imenitna. Mislimo, da nikdo ne more boljšega v slovenskem jeziku pisanega koledarja pokazati. Gotovo, mnogo je danes koledarjev in tudi v slovenskem jeziku jih imamo celo vrsto. Ali kateri bi se mogel z našim primerjati? Vsi ti koledarji so namreč proračunjeni na dobiček. Mi pa v začetku nismo izdali svojega koledarja zaradi dobička, in tudi sedaj nameravamo ljudstvu brez ozira na dobiček ali izgubo nekaj dobrega poceni v roko podati. Vsebina našega koledarja, bode tudi letos gospodarska, zabavna in podučna. Naše pripranje je, da potrebuje ljudstvo, zlasti pa slovenski kmet, še mnogo gospodarskega poduka. Dandanes ne more kmet „po stari navadi“ gospodariti, kajti dandanes je konkurenca vse drugačna, danes so davki veliko večji. Z eno besedo, — danes mora kmet z vsemi umetnimi in naravnimi sredstvi delovati, mora pa tudi izborno računati. Iz tega vzroka smo v svojem listu „Štajercu“ vedno gospodarske članke objavljali in storimo to tudi v našem koledarju. Pri temu pa nočemo zanemariti podučnega dela vsebine našega koledarja. Ljudstvo mora pridobiti širje duševno obzorje in svetovno naziranje. Slovensko ljudstvo je le vsled tega tako poklerikaljeno, ker se ni nikdo za njegove duševno izobrazbo brigal. Hujskali so ljudstvo v vse mogoče politične nazore, ali predpogojev za pravo izobrazbo, objektivnosti mišljenja mu niso dali. Mi z veseljem in ponosom trdimo, da smo tudi v tem oziru svojo časnikarsko dolžnost storili. Podučevali smo ljudstvo v pravem pomenu besede. Grajali smo politično gonjo gotovih duhovnikov, ali dotaknili se nismo nikdar verskih nazorov našega ljudstva. Grajali smo fanatizem v politiki in sploh v javnem življenju in mi nismo nikdar v poboje in umore hujskali, kakor storijo slovensko-prvaški listi to sleherni dan. Vsled tega smo tudi v našem koledarju vedno podučevali in storiti hočemo to tudi letos. Sicer pa tudi nismo na zabavni del pozabili. Takih „povesti“

Kupujte „Štajerčeve“

užigalice! Glavna zaloga firma Slawitsch v Ptuj.

in „romanov“ in „podlistkov“, kakor jih čitamo v slovenskih listih in v sramoto celemu narodu, nismo in ne bomo objavljali. Povesti, ki smo jih mi v našem listu in v naših koledarjih natisnili, bile so vedno skozinskož poštene in podučljive. Tega se hočemo i v bodoče držati. . . . Ponavljamo torej: Tudi letošnji „Štajerčevi kmetijski koledar“ imel bode veliko in pošteno vsebino, gospodarskega, podučnega in zabavnega značaja. Poleg tega obsegal bode razven popolnega kalendara vse potrebno gradivo, ki spada v ljudski koledar. Olepšan bode tudi z mnogimi lepimi slikami. Cena pa bode enaka kakor vsa leta sem. Koledar, ki bode obsegal najmanj 144 oktavnih strani, koštal bode zopet samo 60 vinarjev. . . . Opozarjamo torej še enkrat na ta koledar. Kdor ga hoče zanesljivo dobiti, naj se pravočasno naroči. Kajti vsako leto nam je še koledarja zmanjkalo in kdor bi prepozno prišel, prišel bi morda zastoj. Naročajte torej koledar. Najbolje je, ako se denar (s poštnino vred 70 vinarjev) kar naprej (v denarju ali v znakah) na upravištvo „Štajerca“ pošlje. In tudi letos velja določba, da dobi vsakdo, ki proda deset koledarjev, enega zastoj. Opozarjamo na to svoje zaupnike in prijatelje. Tudi inzerente opozarjamo še enkrat, da je zadnji čas, da nam pošljejo svoje naročbe. . . . Delujmo torej vsi in z vsemi močmi, da se naš prepotrebni „Štajerčevi kmetijski koledar“ po vsej domovini razširi!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Cesarjeva beseda. Naš sivolasni cesar napravil je te dni romanje v Maria-Zell. Došla je prilika, v kateri je nagovoril tudi razne politične važne osebe. Pri temu je izustil naš cesar vročo željo, da naj pride štajerski deželni zbor zopet do dela. Z drugimi besedami povedano: Naš cesar je zopet obsodil brezvestno politiko prvaških poslancev, ki edino iz narodnjaških hujškarj onemogočijo sleherni gospodarsko važno delo v deželni zbornici. **Opetovano že je cesar obsodil slovensko politiko.** Opozarjamo le, da je svoj čas slovensko obstrukcijo v državnem zboru imenoval „brezvestnost“, katere mora biti enkrat konec. Tudi zdaj zadene vsa ojstrina cesarjeve besede slovenske poslance. Seveda bodejo prvaški listi tudi to cesarjevo besedo zopet zavijali in zasukavali. Ali pomagati jim to ne more. **Cesar jih je obsodil in z njim jih obsoja vse,** kar ima pošteno srce za državo in za ljudstvo!

Naš shod proti obstrukciji je gotovim ljudem kar sapo zaprl. Vsa važnejša javnost, ki zna res pametno in trezno o politiki razmišljati, je na naši strani. Vse čuti, da nimamo denarja, da bi plačevali poslance za — komedije. Vraga, vsaka stvar ima svoj konec! Ali mislite slovenski poslanci res, da je ljudstvo za vas na svet prišlo? Ali mislite, da bode kmet vedno plačeval in vas izdrževal in molčal?! Motite, motite se, gospodje! Kmet je gotovo pobožen in veren in dober, ali naposled se mu tudi preneumno zdi, da bi ga vsak politični kaplan za nos vodil. Gospodarska revščina je danes prevelika, da bi se ljudstvo še zana naprej s praznimi frazami za nos vleči pustilo! To je tudi naš zadnji shod dokazal. Ako bi pa slovenski poslanci na ljubljansko in češko komando še zanaprej svoje komedije uganjali, no, potem bomo še jasneje govorili. Prvaška politika koplje si s svojo brezobzirnostjo sama svoj grob!

Gospod Vekoslav Spindler odpravil je velevažni naš nedeljski shod s kratkimi besedami. Napisal je par otročjih psov in rekel ob koncu, da „Linharta nikdo politično resnim ne smatra“. Hm, hm! No, gospod Spindler gotovo tudi ni smodnika izumil. In kar se pa njegove „politike“ tiče, imela je doslej presneto malo uspeha. Za slovenske razmere bil bi gospod Vekoslav gotovo bolje storil, ako bi pri poeziji ostal. Kajti 99% Slovencev sploh ne čita slovenskih poezij in tako bi stal Spindler pri svojem oštarijskem omizju v gloriozi poeta. Tako ga pa ljudstvo pozna kot neznanosno otročjega politika. . . . Gospod Vekoslav! Ako ste tako grozno resni politik, potem nam vsaj povejte, kaj ste doslej dosegli? Ustanovili ste „narodno stranko“, ki jo danes lahko v star žakelj koruzne moke

spravimo. Ustanovili ste „Narodni dnevnik“, ali — molčimo o dolgovih. In iz enega dr. Kukovca ste naredili „politično kapaciteto“. Kukovčeva politika, gospod Vekoslav, je Vaša politika in Kukovčevi politični kozli so Vaši kozli. . . . Ako o nasprotniških priredbah že ničesar pametnega pisati ne znate, potem vsaj molčite. Kajti z otroškimi opazkami opozarjate javnost le na svojo — politično karikatur!

Duhovniške psovke najgrše in najsurovejše vrste so prinesli klerikalni časopisi namesto poštenega poročila o našem zadnjem shodu v ptujskem „Vereinshausu“. No, v splošnem psovke nimajo nobenega pomena, zlasti ako se skriva kakšni zanikerni celibati za hrbet tega ali onega časnikarskega diarnista. Naš shod, ki je bil tako lep o samih davkoplačevalcev obiskani in ki je s takim navdušenjem ednoglasno farskopanslaviščno politiko obsodil, — ta shod je bil za črnuhe seveda jako neprijetna priredba. Niti dr. Korošec, niti Ozmeč ali Meško se niso na ta shod upali. V hlače jim je zlezla korajža, ko bi imeli pred pametne slovenske kmete stopiti. In zdaj, ko se jim je moralno hlače s „štaberlom“ namazalo, zdaj so se skrili za plot in kažejo jezike ter psujejo, kakor je to le navada pri neozdravljivih alkoholikih. . . . Prizor za bogove! Tisti duhovniki, ki bi morali glasom svetega pisma celo sovražnike ljubiti, zaslepljeni so tako daleč od nesrečne politike, da proklinjajo. . . . Mi se temu črnemu divjanju le smejimo! In naši pristaši se tudi smejijo. V „Slov. Gospodarju“ in drugih klerikalnih canjah je bilo čitati, da so se našega shoda le „pijanci“ in „šnopsarji“ udeležili. Te nesramne psovke mora biti enkrat konec. Prvič pribijemo, da so se našega shoda tudi klerikalci udeležili, med njimi celo minoritski mežnar ali minorit. Ali so ti tudi „šnopsarji“ in „pijanci“? Sicer pa nimajo politični duhovniki na spodnjem Štajerskem pravice, da bi komu „pijanosti“ očitali. Kajti nikjer se toliko ne požre in ne popije, kakor samo v farovžih! Ako treba, povemo celo vrsto imen politikujočih popov, ki so notorični pijanci in ki celo pijani pred oltar stopijo. Seveda, kmet mora svojo pi-jajo sam plačati, far pa si jo pusti od kmeta plačati! Naše potrpeljivosti bode tudi enkrat konec in zaropotali bomo presneto glasno. Od ptujskih dopisunov farskih listev se ne pustimo ničesar reči! Taki ljudje, ki ob jutrajnem mraku od svojih ljubic prihajajo, ki celo šolske otroke v svoja celibaterska stanovanja vabijo, ki ne morejo svoje razuzdanosti skrivati, — taki ljudje ne bodejo poštenih kmetov zasramovali. To-liko smo hoteli danes povedati! Ako bi pa „Slov. Gospodar“ in njemu ednakovredni listi svoje psovanje nadaljevali, govorili bomo jasneje. In, to povemo ptujski črni inkviziciji, potem ne bomo vpoštevali prav nobenih obzirov.

Farbanje, to je menda ves smoter in ves namen slovenske klerikalne kakor liberalne „politike“. Vsak otrok n. p. vè danes prav natan-ko, da se v štajerskem deželnem zboru ne gre za nobeno pošteno narodno stvar, tudi ne za politično, najmanj pa za versko zadevo. Gre se namreč edino za vprašanje: ali naj deželni zbor v blagor ljudskega gospodarstva deluje ali ne. Bistvo vse te politike je torej gospodarska stvar. . . . Tega dejstva ne poskuša danes nikdo zakriti. Tudi nemški klerikalci, ki gotovo nimajo mnogo nemškega nacionalizma v sebi, so to razumeli in so vsled tega deželno-zborsko slovensko obstrukcijo obsodili. Ali zdaj hoče gospodine prefekt, kaplan in poslanec dr. Tone Korošec celo stvar zasukniti. V nemški list „Vaterland“ je spisal možakar članek. In v tem članku trdi z neverjetno predzornostjo, da se borijo on in njegovi ednakovredni tovariši v deželnem zboru proti — „Los von Rom“ gibanju. . . . To je pa nesramno zavijanje resnice! Gospod Tone, ali Vas Vaša tonzura nič ne za-peče, ako resnico na tako grdi način pačite? Ali se Vam ne smili vboga katoliška vera, ki jo s tako žalostno mani-ro zlorabljate v svoje politične namene? Mi se gotovo prav nič za „Los von Rom“ gibanje ne brigamo. Ali to trdimo, da so ravno politikujoči duhovniki krivi, ako se v naših pokrajinah protestantizem širi. Naši duhovniki naj malo manj politike uganja-jo in se malo več za svojo cerkveno dolžnost brigajo, potem ne bode nikdar „vera pešala“. Vprašamo, ali je na dr. Korošcu le še en las

katoliškega duhovnika? In taki ljudje naj bi branili katoliško vero pred protestanti? Pojdite se solit, črni gospodje! Na take limanice pač nikogar več vjeli ne boste!

„Narodna stranka“ igra tudi zdaj v tem žalostnem boju glede obstrukcije prav smešno, otroško naivno vlogo. Gospod Vekoslav Spindler sicer trdi, da se mora edino in ravno njega „politično resnim“ smatrati. Ali resnica je sledeča: Ko so slovenski klerikalni poslanci v štajerskem deželnem zboru brez vsacega poštenega vzroka edino na komando čeških prenapetežev z obstrukcijo pričeli in na ta način gospodarske žile dežele spodevezali, — takrat je pričela „narodna stranka“ z volkovi tuliti. Politično tako grozo-vito „rumeni“ dr. Kukovec je takoj zabobal in zatrombental, da hoče iz „narodnih vzrokov“ klerikalni obstrukciji pomagati. Ako že drugega ne razume, bi moral dr. Kukovec vsaj to vede-ti, da se mu bodejo pametni klerikalci grozo-vito krohotali. Ali mož je igral svojega „don Kišota“ naprej. Zdaj pa, ko je že vse zavoženo, ko ni med ljudstvom nobenega trezno mislečega človeka več, ki bi odobral obstrukcionistično brezvestnost, zdaj so padle tudi dr. Kukovcu dile izpred oči. V potu svojega obraza piše zdaj Kukovčevi poveljni Spindler, da narodnjaki ne prevzamejo nobene odgovornosti za obstrukcijo in njene posledice. . . . Oj otroci, učite se po-litičnega abecednika! Zakaj pa ste se začetkoma strinjali z obstrukcijo? Zakaj ste prirejali shode za obstrukcijo? Zakaj ste lezli dr. Korošcu med žegnane škrice? „Narodna stranka“ je soodgovorna za vso revščino, ki jo je povzročila ta zločinska obstrukcija. In iz tega žalostnega dejstva ji ne pomaga nobeno jezuvitsko zavijanje. Na svoji neumni nedoslednosti je „narodna stranka“ itak že mnogo trpela. Zdaj jo pričenjajo pa celo lastni pristaši zaničevati. . . .

Okroglo 1000 (tisoč) kron krvavega, iz davkov vbogega ljudstva izčrpanega denarja košta vsaka seja deželnega zbora. To je treba pomisliti, ako se vpošteva slovensko obstrukcijo. **Z vsakim dnevom svoje brezvestne obstrukcije so torej slovenski poslanci okroglo 1000 kron ljudskega denarja zapravili.** In ti ljudje govorijo po svojih zakotnih shodih, da imajo srce za ljudstvo. Sreče imajo ja, za — svoj nikdar polni žep! Zaradi brezvestnosti teh ljudi se meče tisočake skozi okno. Za podpore v revščini stradajočega ljudstva pa nimajo niti krajcarja. . . .

Pesek v oči, to je vsa politika prvaških poslancev. V deželnem zboru n. pr. so predlo-žili slovenski poslanci že pri prvi seji 6 predlo-gov za podpore po ujmih prizadetim kmetom, nadalje predlog za zavarovanje za slučaj slabe letinje. To je vse lepo! Taki predlogi namreč prav nič ne koštago. Ali škandal je, naravnost politični švindl najgrše vrste je, ako ravno isti poslanci, ki take predloge stavijo, z obstrukcijo sleherni delo onemogočijo. Slo-venski poslanci predlagajo pod-poro kmetom, ali isti slovenski poslanci ne pustijo, da bi dežel-ni zbor to podporo sklenil. . . . Ali ni to naravnost sleparija? Ali ni neobvpjo-če, da ti ljudje na tak nesramni način kmetom pesek v oči trosijo? Kmetje, izpoznajte to go-spodo, ki vaše davke zapravlja!

Nekaj za pomisliti! Naši čitatelji naj sledeče natanko pomislijo: „Narodni dnevnik“ se dela danes kot edini varuh in zaščitnik slovenskega naroda na Štajerskem. Svojo „narodno“ huj-skarijo razširja ta list celjskih prvaških dohtarjev povsod in tudi med aktivnimi vojaki bi prav rad fanatičnih pristašev pridobil. Marsikdo se pač da zapeljati, čeprav se pozneje gotovo vsakdo kesa. Ko je bila n. p. zadnjič tista sokolaška komedija v celjski okolici, so nekateri posamezni vojaki iz vojašnice srbofilskim hujšakcem „živio“ vpili. Vsak pametni človek bode vedel, da to aktivnemu vojaku ni primerno. V uredništvu narodnjaških listev seveda ni pametnih ljudi. Zato so pričeli pri „Narodnem dnevniku“ tudi s znano surovostjo nekatere vojake in šarže napadati, ki so se čutili kot služabniki avstrij-skega cesarja in ne kot pripadniki tistih sloven-skih narodnjakov, katerim je revolverski srbski kralj največji vzor. „Narodni dnevnik“ je napad-al vse povprek, kakor je pri teh poštenjakih

navada. Končno je trdil, da „nemški „Unter-
ferijer“ pri 17. polku krajejo“. Za poštenost
splošno se temu listu torej ni šlo. Le tiste
pajke šarže je hotel očrtniti, ki so slučajno
mici. Zgodilo se je pa to-le: Neki podčastnik
(vredel) se je ustrelil; splošno se govori, da
je vzel življenje zaradi pisanja „Narodnega
dnevnika“. Ali — nesrečni samomorilec bil je
vrenec tam nekje iz ptujske okolice. In odkar
započil strel tega nesrečnega, držijo uredniki
„Narodnega dnevnika“ svoj drugače dolgi jezik
zobni... Ali nas razumete? „Narodni
dnevnik“ je dolžil nemške vojake tatvine.
Tudi tega očitanja pa se je ustrelil slovenski
častnik. In zdaj so tihi pri temu listu, tihi
grob tistega vojaka, ki so ga vsled narodne
neje pod zemljo spravili...

Prave hijene pisarijo semtertja v „narodne“
slovenske liste. Doslej so imeli le klerikalci ne-
ko „predpravo“, da so celo mrtvim politič-
nim nasprotnikom na grob pljuvali. Ali v vrsto
breznačajnežev stopil je zdaj tudi celjski
„Narodni dnevnik“. Smrt trgovca g. Peterffy
kranja z grdimi psovskimi in zasramuje podlo
del človeka, ki je v svojem življenju mnogo
del in tudi mnogo dobrega storil. „O mrtvih
se le dobro govori“, — tega gesla se „Narodni
dnevnik“ ne drži. Sram naj bode njegove
čelnike!

Kupčič na Ptujski gori, znani občinski sve-
talec in hujskajoči „narodnjak“, kateremu
je že toliko resnic v obraz povedali, ta Kup-
torej, ki je pravi „kupček nesreče“, — pri-
je zopet izzivati in se predrzno vedeti. Možu
je menda pamet zmešala, ker misli nekako
narovo silo prav po tolovajsko svoje panslavi-
ne nazore širiti. Te dni enkrat bil je neki
od iz Ptuj po opravih na Ptujski gori.
bil je v gostilni svoje užigalice, ki so bile
neke, na mizo. Kupčič pa je komaj užigalice
delal, ko je že z najpredrežjšimi besedami
taltiti in izzivati in psovati. Dotični go-
ga je le na dejstvo opozoril, da svojo la-
mo lahko položi kamor jo hoče. Seveda to
čemu še vedno ni šlo v glavo. Ako bi jih bil
par okoli svojih narodnjaških dolgih ušes,
bi mu to pač v glavo šlo. Z eno besedo,
bi se toliko časa izzival in rogovill, da ga
soral znani rihtar Topolovec pomiriti. Ta je
namreč to pot pametnejši... Odkar je na
ptujski gori narodnjakarski regiment, vrsti se
za dnevom ta ali oni nasilni čin. Temu
biti enkrat konec. Ptujka gora ne leži
Turškem, temveč na Štajerskem, — in ako
bode tega „narodnega“ lopovstva enkrat ko-
znali si bomo na drug način pomagati.

Proti postajenačelniku Reichl v Ptuj pri-
ti so v zadnjem času vsi pomembnejši šta-
listi o jstri članke. Podpirajo ga zdaj le
slovenski klerikalci. Ptujski občinski zastop-
jel je o jstro rezolucijo proti Reichlmu, v ka-
mu izraža svoje ogorčenje zaradi njegovega
okrovanja in zahteva od južne železnice, da
človeka takoj odstavi. Mi smo že od za-
proti temu človeku odločno pisali. Upamo,
kmalu iz Ptuj izgine, ker je le škandal za
celico.

Glilna vkup štrihla. V Mariboru izhaja neki
„Untersteirische Volkszeitung“, ka-
ga so zdaj slovenski klerikalci kupili. Tako
je ti zdaj zopet nemško pisani list imeli.
Nadela bode seveda, kakor so propadla vsa
naka podjetja.

Prvaški tolovajski napadi se vedno bolj
razvijajo. Pred kratkem je bil tiskar g. Brosche
Mariboru s svojo družino napaden. V napad-
ni poznali so zagriženega prvaškega huj-
ka Janeza Vuk, katerega se je svoj čas iz
tiskarne zaradi neki nerednosti odslovilo.
je bil obsojen na 48 ur zapora. Le s stro-
kaznovanjem se bode tolovajske napade pr-
vor omejilo!

Iz sv. Lenarta slov. gor. se nam piše:
„Deutscher Schulverein“ na Dunaju
zarava v sv. Lenartu slov. gor. uresničiti
otroški vrtec, ako bi se v ta namen do-
število otrok naznanilo. Stariši, ki bi ho-
svojo deco v ta otroški vrtec pošiljati, naj
pajkasneje do 2. oktobra podpisaneu na-
mo. — Dr. T. Zirngast, zdravnik in
školskega odbora“.

Popravek. V zadnji številki smo poročali,

da se vrši ljudska tombola v Ptuj dne 3.
oktobra. To je napaka! Vrši se namreč v ne-
deljo, dne 2. oktobra popoldne. Tombola bode
prav imenitna z jako lepimi dob-
bitki. Vabimo nanjo vse prebivalstvo.

Umrl je v Žetahli trgovec g. Aleksander
Peterffy. Lahka mu zemljica!

Davki. Tekom IV. četrtletja 1910 postanejo
neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma
plačni v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno-
razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni
davek od najemnine onih poslopj, ki so prosta
hišno-najemninskega davka in sicer: 10. mesečni
obrok dne 31. oktobra 1910. 11. mesečni obrok
dne 30. novembra 1910. 12. mesečni obrok dne
31. decembra 1910. II. Občna pridobitna in
pridobitna podjetj, podvrženih javnemu dajanju
računov: IV. četrtletni obrok dne 1. oktobra
1910. III. Rentnina in osebná dohodnina, v
kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne
blagajnice potom odbitka po osebah oziroma bla-
gajnicah, ki izplačujejo davku podvržene pre-
jemke in sicer 2. poluletni obrok dne 1. decem-
bra 1910. Ako se navedeni davki oziroma pri-
padle deželne doklade ne vplačajo najkasneje
14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih
rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne
obresti in sicer ne samo od državnih davkov,
ampak v zmislu postavbe z dne 15. januarja
1904. l. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih do-
klad, če skupna letna dolžnost na dotičnem držav-
nem davku preseže znesek 100 K; zamudne
obresti znašajo od vsakih 100 K dotične dol-
žnosti in za vsak zamujen dan 1:3 v in se mo-
rajo izračunati ter z davki vred plačati od dne,
ki sledi zgor naštetim rokom do vstetega dne
vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dol-
žnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačil-
nega roka, iztirja se ista s pripadlimi dokladami
in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom
predpisanega prisilnega postopanja.

Okrajna šparkasa v Rogatcu. Kakor čuje-
mo, uredila je ta šparkasa letos tudi posojilno
blagajno za osebni kredit. Ista dovoli kredita
vrednim posestnikom in obrtnikom proti nizkemu
obrestovanju posojila v znesku od 20—200 kron
na dolžni list bre z zemljiško-knjižnega jamstva.
Prošnje za taka posojila sprejemajo se v pisarni
šparkase vsaki dan popolnoma brezplačno pi-
smeno ali pa ustmeno. Ta ugodna uredba se od
strani prebivalstva z veseljem pozdravlja, zlasti
ker se zamore posojeno svoto tudi v obrokih
nazaj plačati. Naprej plačane obresti se pri prej-
šni vrnitvi posojila do odpadlega dneva nazaj
povrne. Izbornemu delovanju vodstva tega zavoda
grè vsa hvala. Zato je tudi zaupanje vedno večje.
Upamo, da bode ta okrajna šparkasa i z naprej
lepo uspevala!

Grški jezenski sejem se vrši od 1. do 9.
oktobra. Nudil bode tudi letos mnogo novega.
Posebno važne so razstave (pohišstva, čebelarstva,
kmetijskih predmetov, planinske sive živine itd.).
Ali tudi za zabavo se je skrbelo. Opozarjamo
sicer na izerat.

Umrl je v Mariboru g. dr. Jos. Waldherr.
N. p. v m.!

Umrl je v Mariboru direktor g. Edmund
Schmid. Pokojnik bil je osebno povsod spo-
štovan in je izvrševal skozi desetletja najlepša
častna mesta. Tudi za kmete je jako velike ko-
ristnega storil. V političnem oziru bil je vedno
trdnega nemško-naprednega mišljenja, možna-
čaj, eden izmed najboljšimi na spodnjem Šta-
jerskem. Pri seji občinskega sveta ga je zadel
kap. Lahka mu zemljica!

Lahkomišelnost. V Goldorfu pri sv. Janžu
dr. p. zbolelo je mnogo oseb na vnetju vranic
(Milzbrand). Jedli so namreč od mesa nekega
vola, ki ga je bil posestnik Jakob Dobnik za-
klal, brez da bi živinozdravnik meso pregledal.
Vol je imel to bolezen in zdaj je mnogo oseb
v nevarnosti. Ena oseba je baje že umrla. Ob-
last je uvedla preiskavo.

Mladi tatici. V celjski okolici sta kradli
19 letna Ana Kovač iz Dobrne in 13 letna
Marija Kožuh. Sraki sta že pod ključem.

Tat. Fant Anton Glušič v Ravnah pri Šo-
štanju ukradel je nekemu posestniku čez 100 K.

Surovež. V Trbovljah zabodel je rudar
Franc Sternat tovariša Franžekoviča z nožem in
ga je smrtono varno ranil.

Ure kradel je pri g. Florjančiču v sv. Niko-

laju Jože Gaube iz Sv. Jurja. Dolgoprsteža so
dali na varno.

Zabodel je fant Tostoršnik pri Gornjem
gradu tovariša Serna in ga težko ranil.

5 letni požigalec. V Pristovi pri Ljutomeru
zažgal je 5 letni deček poslopja Škerleca. Baje
je deček že večkrat zažgati poskušal. Škerlecu
je mnogo pogorelo.

Med „tenderje“ prišel je v Mariboru kurjač
Pliberšek. Nesrečnež je težko ranjen.

Napadel je v bližini Ptuj neznanec dekle
Marijo Stornek in jo hotel posiliti. Ali ta ga je
hudo ugriznila in vpila, tako da so došli ljudje
pohotneža pregnali.

Rudarska smrt. Pri podiranju „cimrunge“
v hrastniški jami bil je rudar Jurij Penc težko
ranjen. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Zaprl so v Maribora hlapca Franca Bau-
mann iz Frankovca pri Ptuj, ker je svojemu
gospodarju 750 K denarja ukradel.

Ukradel je na pošti v Pesniškem dvoru
sluga Franc Weingerl 1200 K denarja. V Mari-
boru so ga vjeli in zaprl.

Skozi okno pobegnili je v Mariboru Ana
Štrajnsak iz Lahoncev, ki so jo vsled tatvine
zaprl.

V celjskem „narodnem domu“ ukradel je
neki slovenski narodnjak za slovensko stvar
navdušenemu dr. Pirnatu 340 K.

Povozil je voz pri Hočah Götzovega hlapca.
Nesrečnež je bil kmalu mrtev.

Vlomil in kradel je v Celju hlapec Ludvik
Vuser iz Ponikve. Dali so ga v zapor.

Viak povozil in takoj usmrtil je v Hočah
čuvaja Antona Strašek. Vso nesrečo vidila je
tudi njegova žena. Nesrečnež je bil zelo prilju-
bljen.

Mariborsko porotno sodišče. Zaradi uboja
na Francetu Majhenu obsojena sta bila Johan
Trancer na 6 let težke ječe, Klosterwein pa na
18 mesecev. Soobdolženi Hercenjak je bil
oproščen. — Proti znanemu Antonu Kmetec iz
okolice Pragerhofa, ki je svojo ljubico umoril in
na železniško progo vrge, vršila se je še enkrat
porotna razprava. Morilec je bil zopet na smrt
obsojen.

Iz Koroškega.

**Glej uvodni članek „Velikanski polom
na Koroškem“ v današnji številki „Štajerca“!**

Posojilniški „popravkarji“ nas s svojimi laž-
nivimi in nesramnimi sekaturami naprej nadle-
gujejo. Nam je prav, — kajti leta sem se že ni
toliko o slovenskih posojilnicah na Koroškem
govorilo, kakor zdaj. Prosim torej farško fabriko
„Š 19 popravkov“, naj nam le še naprej te
hektografične proizvode neke jezuvitovske duše
pošilja. Koroška javnost bode to bando vsaj
izpoznala! Ena resnica se namreč z nobenim
paragrafom ne dà zatajiti: **da so namreč koroški klerikalci kmetskemu ljudstvu okroglo štiri (4) milijone kron pokradli in oropali!** To dejstvo
„popravite“, farški lažniki, ako smete in morete.
Koroško pametno ljudstvo se tem bedastim
„popravkom“ le smeji. Zato jih radovoljno objavi-
mo. Duhovniški resnicoljubi in od politikujočih čr-
nosuknežev zapeljani kmetje klerikalne barve imajo
torej besedo: — Gospod Karol Linhart, odgo-
vorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi §
19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na čla-
nek „Velikanski klerikalni polom“, „Milijoni
kmetskega denarja zapravljeni“, objavljen v Va-
šem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite
na postaven način nastopni popravek. Ni res, da
so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der
landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene
tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bode
te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Na-
sprotno je res, da podpisana slevenska posojil-
nica ni članica nemške ceotrkase, ter da s to
nemško centralno kaso, kate-
ri načelnik je bil Nemec mons-
ignor Weiss, nima prav nobene
niti najmanjše zveze in zato tu-
di vsled poloa v nemškem taboru
podpisana posojilnica ne more
niti vinarja zgubiti. Posojilnica v Kot-
merivesi, za občine Kotmeravas, Bilčovs, Žihpolje
in Vesca. Reg. zadr. z neomej. zavezo, 11. sep-
tembra 1910. Alojzij Prosekar. Rupert Rotter.
— Kaj je s tem popravljenega?
Nič!!! Ali čujmo naprej: — „Gospod Karol

Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“, „Milijoni kmetkega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da se v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške central-kase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Hranilnica in posojilnica za St. Janž in okolice v St. Janžu v Rožni dolini, dne 17. septembra 1810. J. Valentič, tajnik. Dr. Krasnik, načelnik. — „Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“, „Milijoni kmetkega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške central-kase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Hranilnica in posojilnica v Žabnicah, reg. zadr. z neom. zav. dne 6. septembra 1910. Thomas Moschitz, Albin Ehrlich. — Podpisana sta dva pristna „Slovenca“. Prvi se piše s „sch“ in „tz“, drugi pa slihi na ime „Erlich“ (pošteno). Kako more „Ehrlich“ med gotove slovenske posojilnice priti? — „Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“, „Milijoni kmetkega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške central-kase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbergu, dne 9. septembra 1909. Dominik Kotnik, načelnik. Jos. Rozman, tajnik. — „Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski polom“, „Milijoni kmetkega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške central-kase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Bekštanj-ska posojilnica v Ločah, reg. zadr. z omej. zav. dne 17. septembra 1910. Lanz Gädler, ravnatelj.

Jakob Knaflič, denarničar. — Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“, „Milijoni kmetkega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške central-kase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Hranilnica in posojilnica v Borovljah, reg. zadr. z omen. zavezo. Mihael Turk, tajnik. Ludovik Borovnik, načelnik. — O borovljskih lumpirijah slovenskih prvakov smo že dovolj poročali! — „Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“, „Milijoni kmetkega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške central-kase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Hranilnica in posojilnica na Ziljski Bistrici, reg. zadr. z neom. zav. dne 8. septembra 1910. J. Duml, t. č. načelnik. J. Kriegl, t. č. tajnik. — „Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“, „Milijoni kmetkega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške central-kase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Hranilnica in posojilnica v Bilčovsu, reg. zadr. z neom. zav. Gregor Jerolč, načelnik. Anton Teul, tajnik. — „Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“, „Milijoni kmetkega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške central-kase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na jezeru v Prevaljah, reg. zadr. z neom. poroštvom. Franja Lečnik, načelnik. Franc Fleimisch, tajnik. — Čudno, da ni Šrihar podpisal! Oj ti vboje klerikalne ovčice, ali res nimate drugega opra-

vila, kakor take „popravke“ čečkariti? Slovensko posojilnice, pokažite javnosti raje svoje račune! Vaše denarno gospodarstvo ni nikdar noben oblast kontrolirala! Vi torej lahko pišete in objubujete in govorite in prorokujete in pridigujete karkoli hočete! Vaši računi so na javnost knjiga z devetimi pečati! In dokler ne bojte oblastvene kontrole, toliko časa vam ne moremo verjeti in ne zaupati! ... Polagoma bodejo že kmetje premislili, kam da naj nosijo svoje denarje. Tako kakor sta Kayser in Weiss sleparila, tako se je že opetovano goljufal. Vedno je bil kmet ogoljufan. Garantirajmo kmetu, da mu ne bode te krvavo prisparane denarja zapravlili, potem bomo med njimi. Ali zdaj nimate slovenske posojilnice ne bene poštene garancije. In zato pravimo: Kmet, odprti oči in premisli desetkrat, kje bodeš tvoj denar naložil!

Prevalje. Kaj dela kaplan Štritof? Piše se nam: Plakate pusti nabivat po noči v vseh kotih, po katerih preti, da bode vse „skake“ izročil sodnji. Prav imaš, kaplanček, da si jo tako „fein“ pogruntal, vendar pa ta izročila za te žegnane gospode ne bode precej dolga. Cela fara pri nas prav dobro ve, kdo je „skake“. Farji in njih podrepani! Štritof, zdaj pa le na noge! V prvi vrsti se zaradi hojarske izroči sodnji sam sebe, potem pride takoj hofmošter Ivan iz St. Daniela, in na vrh pa otroški učitelj Svanjar. Poglejte jih tri osebe! Ni ne pomaga ves kaplanov razglas, ljudstvo tirja svoj naložen denar nazaj, pravi, s čem bo pa kaplan in fajmošter dobil stal, ko nimata nobenega posestva, kočiji ali kuharici, krava se pa vzeti ne sme, ker po lasti bi v farovžu ne bilo mleka. Kaj bodo vzeli do hovnika Weissu v Celovcu? Nič, posestva nimata, vendar pa je imel čudne kremplje na svojih gnanih rokah, da je mogel toliko denarja zganiti. Deželni in okrajni šolski svet pa vprašala, ali dobiva učitelj Svanjar v Strojni kot plačo od samih farjev, ali dobiva plačo od dežele! Potem bomo naprej govorili!

Utonil je v Spittalu 4 letni sinček zakonske Hofer. Pazite na deco!

Uboj zaradi šnopsa. V Spittalu ubil je janec Leo Haslaher trgovca Pirkerja, ker mu ni hotel žganja dati.

Tatvina. Pri Mallesteju je Valentin posestniku Wutte ovna v vrednosti 35 K ukradel. Tata so zaprli.

Zaradi nenravnosti so zaprli v Nötsch hlapca Fritza.

Obesil se je v občini Thörl-Maglern železničar Jože Seršen.

Po svetu.

Železniška nesreča. Pri Kingslandu (Amerika) zgodila se je železniška nesreča. 40 oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

Železniška nesreča. Na Vladikavski železnici (Rusko) trčila sta dva vlaka. Mnogo oseb je bilo ubitih. — Pri Claytonu (Amerika) pa je padel vlak v reko. V kot 20 oseb so kot mrljice iz vode potegnili.

Svoje staršije umoril je v Konstanci neki 12 letni Jonel Negru. Bal se je za dedščino. Mati je našel v postelji, očeta pa je ubil s sekuro. Morila so zaprli.

Kolera se v Italiji in na Ogrskem zopet razširja. Občinska oblastva naj se natanko za ta števila razglašeni določil držijo!

Loterijske številke.

Gradec, dne 17. septembra: 58, 15, 45, 1, 10.
Prst, dne 24. septembra: 23, 50, 8, 3, 1.

Mi nečemo glavobola, zobobola, trganja v udih in bolenja in strani, revmatične bolečine v hrbtu in mišicah, rabimo Fellerjev fluid z zn. „Elsalfluid“. Poiskunski tucaj kosa smo 5 kron franko. Okrepa želodca, pospeši prebavo, apeti, uspeh kri; za odvajanja Fellerjeve Rhabarber-pilule z zn. „Elsalfluid“, skaličje franko 4 kron. Se dobi pri E. V. Feller, Stubica, Elzabeta 241 na Hrvaškem.

Za cenjene konsumente žitnih kavnih vrst je gotovo veselje, da je naša najboljša žitna kava „Frankova Perle-kava“ z zn. „Perlo“ od splošne draginje ostala nezadeta. Frankova Perle-kava, z zn. „Perlo“, se dobiva v vsaki prodajalnici po najnižjih cenah v 1/2, 1/4 in 1/8 kg zavojih. — V interesu dobrega okusa njene kavnine pijače se častitim gospodinjim nujno priporoča, da vedno le originalne zavojke „Frankov Perlo“ z tovarniško zn. „kavni milček“ sprejemajo. — Drugeče priležnosti, kakor nezavite odvagane žitne vrste, ne vsebujejo nikdar te kakovosti.

V najem

se da muzealnemu društvu Celje spadajo gostilni posest na gradu (Schlossberg) v Celju z okroglo 6 hektar zemljišča, med njimi 1 oral dobrega vinograda, z dobro idočo gostilno od 1. decembra t. l. ali pa tudi pogojno proti mesečni plači K 35 — Zlasti primerno je to posestvo za vpokojene služe ali podaradnike. Več se to pri g. Franz Karbentz, trgovcu v Celju

Josef Murschetz

kamnosek in trgovina s stavbenim materialom
v Ptuj

(pri železniškem prehodu)

priporoča

svojo veliko zalogo lepih nagrobnih kamnov po najnižjih cenah. Nadalje apno in cement (prvo-razredno blago). Cementne cevi vsake velikosti se najceneje oddaja. 315

Mletje

(Lohn- und Mautvermahlung), ter izmenjava vseh vrst žitja preskrbi najhitreje in najceneje valčni umetni mlin v Rušah (Maria-Rast) pri Mariboru.

Ženitna ponudba.

Čez 50 let star mož, krojač, ima malo posestvo z 2 orala zemlje, brez otrok, na koroški deželi, želi z eno žiljo v zakon stopiti, v srednji starosti, katera ima nekaj denarja. Ponudbe na upravnishvo „štajerca“.

Mala gostilna

blizu železniške postaje Rogatec, na mesto, kjer se ceste trikrat križajo, nasproti živinskemu sejmišču se zaradi slučaja smrti prodaja. — Naslov: Firma Berner, Rogaška Slatina. 796

Krmilni stroj

(„Futterdämpfer“)

transportable peči s štedilnim kotljem, surove ali emajlirane, rezalni stroj za krmo (Häcksselfutterschneider), stroj za rezanje repe, šrot-milni, pumpe za gnojnico ter vse druge kmetijske mašine v najnovejši in najboljstri konstrukciji

Ph. Mayfarth & Co., Dunaj
II., Taborstrasse šte. 71.

Zahtevajte natančne cenike zastoj in franko. — Iščo se za-stopnike in naprej-prodajalce. 840

Presenetljiva novost! 600 kosov le K 4.20.

1 krasna pozl. prec. anker-ura z verižico, natančna, 3 letna garancija; 1 moderna židana kravata za gospode; 3 fl. žepni robci; 1 krasni prstan za gos.ode z imit. biserom; 1 krasna eleg. garnitura ženskega kinča, ki obsega 1 krasni kolje iz orient. biserov, mod. damski kinč s patent-zaklepom, 2 eleg. damska braceleta, 1 par ušesnikov s patent-kaveljem, 1 krasno žepno toaletno zrcalo; 1 usnjata denarnica; 1 p. gumb za manšete, 3 gradno duble-zlato s patent-zaklepom; 1 veleeleg. album za razglednice, najlepši razgledi sveta; 3 zabavni predmeti, velika veselost za mlado in staro, 1 zelo praktičen seznamek ljub. pisem za gospode in dame, 20 koresp. predmetov in še čez 500 rabn. h predmetov, v hiši neobhodno potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna, košta le K 4.20. Pošlje po povzetju dunajska centralna razposiljalnica

Ch. Jungwirth, Krakova št. 38. 845

NB. Pri naročih dveh paketov se priloži 1 prima angleska britev. Za kar ne dopade, denar nazaj.

Lesni trgovci pozor!

V jako prijazni vasi pri okrajni cesti, 5 minut od železniške postaje, 1 uro hoda od mesta Maribora, je novo modernra žaga, dobro obiskana. Zraven je trgovina z čreslom in lepa židana hiša s primernim stanovanjem in lepim vrtom. Ker je vodena moč še večja in primeren prostor za mlin, kovačijo ali sploh kako drugo obrt, katera potrebuje vodeno moč. Se poceni prodaja. Naslov pove upravnishvo tega lista. 839

Naš letošnji vinski pridelek circa 1200 hektolitrov
prima graščinsko vino
rizling

in druge vrste se skupaj ali deloma (po vagonih) kot mošt ali vino, ki je že vrelo poceni prodaja. Skladiščna klet in posoda kupcem na razpolago. Reflektante se vabi na trgatve, ki se prične 26. septembra.

Rusz & Sohn, vinogradnik, Gyöngyös

(Ogrsko), komitat Heveser, telefon 76. 843

!! Pozor !!

Priporočam svojo najbogatejšo zalogo
jesenskih in zimskih reči,

kakor n. p.:

Čevlje

iz nepremočljivega ledra za lovce in ekonomce; dobre čevlje iz govejega ledra po 9 K in tudi boljše izdelane, iz finega ledra (ševro). Istotako za ženske in otroke vsakšne velikosti. Nadalje zimske pohišne počne iz najboljših klobučine, boljše iz kamelove dlake in tudi močne suknene šolne za ženske, z ledrom obšite.

Zimske srajce

za moške, dobre „Jäger“-srajce brez in z ovratnikom; spodnje hlače, pletene jankerje za zunaj, vunene zokne in močne rokavice.

Za ženske priporočam: močne srajce, hlače za znotraj, črne jankerje za zunaj, najboljši rokavice in nogavice vsakšne barve. Cela notranja barvana in bela oblačila za otroke, vsakšno velikost, iz najboljšega trikota.

Želovniki

iz nepremočljivega sukna in kamelove dlake, za moške, ženske in dečke. Debele zimske suknje z pravim kožušnim ovratnikom; nadalje cele obleke za dečke iz najboljšega sukna in štajerske obleke iz prima-lodna. Zimske kape iz krzovine, lodnasti in klobučnasti klobuki za moške in dečke. Fini ovratni kožuhi za dame.

Perilo

jako fine šifonaste srajce bele od K 2.40 naprej in pisane od K 3.—; bele ovratnike in manšete vsakšne facone in velikosti, bele in barvane naprsnike, lepe svilnate kravate od 50 vin. naprej. Nadalje žepne robce, rokavice za gospode in gospe iz glacé ledra; moderne čepice in fine dežnike.

Čišpi in ženske obleke.

Velika izbira: šipkov, svilnatih trakov, vsakšno barvna svila na metre, borte in belegi, žameti in gumbi. Narejene bluze, predpasniki beli, barvani in črni; bele in črne spodnje janke, šifonaste lepe srajce, pasi okoli srede iz gume in laka. Svilnata pogrjnila za gospode in gospe.

Za gostije:

velika zaloga raznovrstnih rožic, voščenih vencev za neveste in krasne šepke za v roke.

Lepe nadgrobne vence in trake z željenim krasnim zlatim napisom se takoj izvrši.

Tedaj prosim, porabite priložnost; cene so jako nizke, postrežba zelo solidna.

➔ Pošlje se tudi po poštne povzetju. ➔

Franz Hoinig,

modna trgovina v Ptuj

nasproti gledališča (teatra). 838

perje za postelj!

5 kil.: novo šlisano K 9.60, boljše K 12.—, belo, daunom podobno šlisano K 18.—, 24.—, snežno belo šlisano mehko kod daune K 30.—, K 36.—. Pošlje franko po povzetju. Izmenjava in vrtev proti poplačilu poštne dovoljeno. Benedikt Sachs, Lobes št. 89 pri Plznu, Češko.

Najlepša pšenična moka

št. 00 po kg. 36 vinarjev, moka za kruh 22 vin. in vse drugo špecerijsko blago dobi se najceneje pri

Hans Sirk, Maribor
Hauptplatz.

Zemeljski delavci,

mladi in krepi, dobijo takoj daljšo opravilo in kanalizaciji v Mariboru. Plača od 25—26 vinarjev od ure. — Naslov:

C. PICKEL, Maribor, Volksgartenstr. 27.

Pridni, krepi

kučijaž

se išče. Vpraša se pri g.

Otmar Lepscha, Ptuj,

špecerijska trgovina, Florianigasse.

Delavce

se sprejema za sedaj pri urejenju gorskih potkov (Wildbachverbauung)

Trieben, Štajersko.

Posestvo

Blaschitz na Bregu pri Ptuj, ki obstoji iz 4-pegga stanovanja s 3 sobami, kuhinjo, nadalje vrt za zelenjavo, veliko dvorišče in svinjski hlev, da se takoj v najem. Tudi se tam prodaja kompletnih, hrastovih svinjskih hlevov s streho.

Kolarstvo (Wagnerei)

se s 1. oktobrom v Zavrču pri g. Michelitsch oddaja

Celotna mlinska uprava

v Bruck na Muri, zelo dobro ohranjena (zapiski in cené na zahtevo), prodaja poceni

Anton Fiebinger, stavbeni tehnik mlinske, Gradec, Feuerbachgasse 5.

K O M I

zmožen obeh deželnih jezikov v besedi in pisanju, izobražen v branši mešanega blaga, sprejeto se z 15. oktobrom pri g. Franz Horvath, Oberadkersburg.

10 kron na dan!

Lahki zaslužek za vsakogar, na deželi in v mestu tudi v čisto malih krajih. Pošljite svoj naslov le na poštni karti na firmo Jak. Köm, Dunaj, VII./3, Postamt 63.

Lepo posestvo

z novo zidano gospodsko hišo, viničarsko hišo in gospodarskim poslopjem se edino zaradi stanovalstva prodaja. Poleg je 4 oralov gozda, 2 orala Amerikance, veliki sadonosnik, tako da zamore družina lahko od tega živi. Vpraša se pri g. Marinschek, Gams pri Mariboru.

Tiskal: W. Blanke v Ptuj